

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 84.

Vydána dne 23. srpna 1922.

Obsah: 242. Zákon o pojištění u báňských bratrských pokladen.

242.

Zákon ze dne 11. července 1922 o pojištění u báňských bratrských pokladen.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

I. O pojistné povinnosti.

§ 1.

(1) Předmětem pojištění podle tohoto zákona je poskytování:

1. pojistných dávek pro případ nemoci (§ 4—10),
2. důchodu invalidního a starobního (§ 11 až 13),
3. důchodu vdovského a sirotčího (§ 14),
4. po případě důchodu vychovávacího (§ 16) a
5. po případě drahotných přídavků k důchodům v č. 2—4 uvedeným (§ 17).

§ 2.

(1) Na všechny dávky v § 1 uvedené pojištěním povinen a podle tohoto zákona pojištěn jest, kdo je zaměstnán v hornictví (§ 131 o. h. z.) v Československé republice, není-li podroben jinému povinnému pojištění pensijnímu, aneb nepožívá-li důchodu invalidního nebo starobního podle tohoto zákona.

(2) V hornictví zaměstnané osoby podrobené jinému pojištění pensijnímu jsou, pokud pro ně nejsou ustanoveny výjimky zákony o nemocenském pojištění dělníků, pojištěny pouze pro případ nemoci. Báňské hejtmanství je oprávněno osoby tyto po jejich souhlasu zprostiti pojistné povinnosti, mají-li vůči zaměstnavateli nárok na plné služební požitky aspoň po dobu, po kterou se poskytuje nemocenské podle zákonů o pojištění dělníků pro

případ nemoci, aneb dostává-li se jim aspoň výhod tímto zákonem zaručených.

(3) V hornictví zaměstnané osoby, které požívají důchodu invalidního nebo starobního podle tohoto zákona, jsou pojištěny pouze pro případ nemoci.

§ 3.

(1) Vedle osob zaměstnaných v hornictví (§ 131 o. h. z.) mohou být podle tohoto zákona pojištěny pouze osoby zaměstnané v oněch podnicích, jejichž dělníci byli do dne účinnosti tohoto zákona pojištěni u bratrské pokladny podřízené dozoru báňských úřadů.

A. Pojištění nemocenské.

§ 4.

(1) Pokud tento zákon neustanovuje jiného o právech a povinnostech pojištěnců a zaměstnavatelů, platí o pojištění pro případ nemoci u nemocenského oddělení revírní bratrské pokladny zákony o nemocenském pojištění dělníků.

§ 5.

(1) Poživatelům invalidního nebo starobního důchodu podle tohoto zákona aneb podle zákonů o pensijním pojištění a příslušníkům jejich rodin zachovává se, pokud nejsou zaměstnání v podniku povinném pojištěním podle tohoto zákona nebo podle zákonů o nemocenském pojištění dělníků a pokud bydlí v obvodu revírní bratrské pokladny, ke které náleželi v den přiznání zaopatřovacího platu (pense), pojištění pro případ nemoci, platí-li příspěvky ve stanovách zvlášť určené. Pojištění těchto osob zaniká písemně potvrzeným oznámením, že se zříkají dalšího pojištění, jakož i neplacením příspěvků za dva po sobě jdoucí měsíce.

(2) Pojištění těchto osob vztahuje se na bezplatnou lékařskou pomoc, čítajíc v to pomoc

při porodu, příspěvní báby, jakož i potřebná léčiva a jinaké terapeutické pomůcky a na pohřebné. Pojištění příslušníků rodiny lze ve stanovách omeziti na manželku, po případě družku a na manželské, nemanželské a nevlastní děti, bydlící ve společné domácnosti s poživitelem důchodu invalidního po případě starobního.

§ 6.

(1) Nabyli-li poživatel důchodu invalidního nebo starobního, jemuž a jehož rodinným příslušníkům se zachovává pojištění po smyslu § 5, nároku na zaopatřovací plat po 31. prosinci 1920, činí pohřebné pro případ úmrtí takového poživatele anebo člena jeho rodiny polovici pohřebného, které by náleželo podle stanov, kdyby úmrtí bylo nastalo v posledním mzdovém období, než dotyčnému poživiteli byl přiznán zaopatřovací plat.

(2) Pohřebné nesmí však převyšovati 150 Kč, zemřel-li poživatel důchodu invalidního nebo starobního, nabyvši před 1. lednem 1921 nároku na zaopatřovací plat, dále 50 Kč, zemřel-li příslušník jeho rodiny nejvýš 14letý, a 100 Kč pro případ úmrtí příslušníka jeho rodiny staršího.

§ 7.

(1) Pro výpočet pohřebného podle § 6 jest rozhodným den úmrtí, zemřel-li člen ve službě činné, a den nápadu důchodu invalidního (starobního), jde-li o vdovu aneb sirotky po poživiteli důchodu.

§ 8.

(1) Vdovám a sirotkům požívajícím zaopatřovací plat podle tohoto zákona aneb podle zákonů o pensijním pojištění zachovává se, nejsou-li jinak podrobeni pojištění pro případ nemoci, taktéž pojištění ve smyslu § 5, a to jednostranným sirotkům i tehdy, když ovdovělá jejich matka opětým sňatkem pozbyla nároku na důchod vdovský a tím i na pojištění podle § 5.

(2) K pojištění podle § 5 jsou oprávněni i pozůstalí po pojištěncích usmrčených podnikovým úrazem, byť nepoživali zaopatřovacího platu (pense), nýbrž pouze důchodu úrazového.

§ 9.

(1) Příspěvky v § 5 uvedené lze srážeti ze zaopatřovacího platu (provisé).

§ 10.

(1) Pokud dle zákonů o nemocenském pojištění dělníků přísluší rozhodovati a nařizovati

úřadům politickým (administrativním vrchnostem) a ministerstvu sociální péče, rozhodují a nařizují v obdobných záležitostech bratrských pokladen báňské úřady a ministerstvo veřejných prací.

B. Pojištění na provise.

§ 11.

(1) Nárok na invalidní důchod má člen bez ohledu na věk, je-li neschopen svého dosavadního povolání.

§ 12.

(1) Důchod invalidní přísluší bez průkazu neschopnosti k povolání jako důchod starobní:

1. členu, který byl 30 let zaměstnán v podniku povinném pojištěním u bratrské pokladny a dokonal 55. rok věku,

2. členu, jenž dokonal 60. rok svého věku a ztrávil 15 let členských.

§ 13.

(1) Důchod invalidní (starobní) se skládá z částky základní a z částek zvyšovacích.

(2) Základní částka jest 900 Kč. Zvyšování důchodu invalidního počíná po uplynutí doby čekací (§ 18) a činí nejméně 8 Kč za každý příspěvkový měsíc dokonaný po době čekací.

(3) Stanovami může býti důchod základní i zvyšovací stanoven nad výši uvedenou v předchozím odstavci buď podle mzdových tříd aneb podle kategorií zaměstnání členů.

(4) Důchod invalidní (starobní) s případným drahotným přídavkem zvyšuje se až o 50% svého obnosu, pokud provisionista je tak bezmocný, že potřebuje cizí péče a ošetřování.

§ 14.

(1) Zemřel-li člen Ústřední bratrské pokladny nebo poživatel důchodu invalidního nebo starobního (provisionista), poskytují se pozůstalým tyto dávky:

1. Vdově doživotně anebo až do opětného provdání důchod (vdovský), který se rovná aspoň polovici důchodu (provisé) příslušejícího zemřelému manželovi dle §§ 11—13.

2. Sirotku až do dokonání 16. roku aspoň jedna čtvrtina, a ztratil-li i druhého rodiče, polovice důchodu, náležejícího zemřelému pojištěnému rodiči podle §§ 11—13. Je-li sirotek stížen tělesným aneb duševním

neduhem, jenž ho činí docela neschopným k výdělku, náleží mu sirotčí důchod i přes dokonání 16. rok věku.

(2) Oboustranně osiřelému dítěti, jehož oba rodiče byli pojištěni, vyměří se důchod dle nároků (čekatelství) vyšších.

(3) Sirotčí důchod náleží jak manželským a legitimovaným dětem, tak i dětem nemanželským po ženském členu jinak nezaopatřeným aneb po mužském členu, jehož otcovství bylo již za živa aneb třeba po jeho úmrtí soudně dokázáno nebo jenž se k němu mimo soud sám znal.

(4) Důchody vdovy a dětí dohromady nesmějí převyšovati tři čtvrtiny dávky náležející zemřelému členu. Objeví-li se úhrn větší, sníží se poměrně jednotlivé důchody.

(5) Byl-li sňatek uzavřen teprve po dnu vzniku nároku na provisi, nemají ani děti, pocházející z tohoto manželství, pokud nebyly zplozeny před uvedeným dnem (§ 22 obč. zák.), ani vdova nároku na provisi.

(6) Nároku na vdovskou rentu však není také v tom případě, byla-li vdova v čase úmrtí manželova od něho svojí vinou soudně rozvedena nebo soudně rozloučena anebo byla-li rozsudkem trestního soudu usvědčena, že úmyslným jednáním zavinila nebo spoluzavinila smrt manželovu.

(7) Provdá-li se vdova opět, obdrží trojnásobnou částku svého ročního důchodu bez případného drahotního přídatku jako odbytné jednou pro vždy.

(8) Stanovami může býti určeno:

1. že vdovám provdávším se za provisionistu bratrské pokladny ponechává se nárok na vdovskou provisi;

2. že rodiče, jakož i děd a bába pojištěnce mají stejný nárok jako děti, přispíval-li pojištěnec podstatně k jejich výživě. Nároky předků trvají až do jejich úmrtí, nebo až do případného jiného zaopatření. Předkové mají však nárok na zaopatřovací plat jen nevyčerpal-li manželky a děti přípustné výše důchodu pozůstalých.

§ 15.

(1) Vznikla-li výdělečná nezpůsobilost z úrazu podnikového, přerušuje se výplata důchodu invalidního potud, pokud součet důchodu úrazového a invalidního převyšuje dvě třetiny pracovního výdělku, který byl vzat za podklad při vyměřování důchodu úrazového, aneb, je-li výpočet takový pro důchodce pří-

znivější, rok od roku 75% průměrného výdělku dosaženého v roce minulém onou kategorií dělníků zaměstnaných v hornictví (§ 131 o. h. z.) po případě v podniku dle § 3 tohoto zákona v obvodě dotyčné bratrské pokladny, ku kteréžto kategorii náležel provisionista před dosažením zaopatřovacího platu.

(2) Za týchž podmínek přerušuje se výplata důchodu invalidního tehdy, když osoba požívající úrazového důchodu z úrazu dříve utrpěného nabude později nároku na invalidní důchod.

(3) Ustanovení o přerušení výplaty invalidního důchodu neplatí při úplné bezmocnosti důchodcově a pro dobrovolné přídatkové pojištění.

(4) Zaopatřovací plat pozůstalých usmrceného, kterým přísluší nárok na odškodnění podle zákonů o úrazovém pojištění dělníků, staví se do výše úrazového důchodu.

(5) Poskytuje-li bratrská pokladna zaopatřovací platy, které se podle ustanovení tohoto zákona přerušují, přechází nárok na úrazový důchod až do výše, do které se výplata zaopatřovacího platu staví, na Ústřední bratrskou pokladnu, nevyplatila-li ovšem ještě úrazová pojišťovna pojištěnému odškodného

§ 16.

(1) Stanovami může se osobě, která má dítě nebo děti, jež by pro případ smrti měly nárok podle bodu druhého § 14, zvýšiti důchod invalidní nebo starobní o příplatek vychovavací, pokud důchodce o dítě pečuje.

(2) Úhrn všech těchto příplatků nesmí však činiti více než 50% základní částky důchodové.

§ 17.

(1) Na dobu všeobecné neobyčejné drahoty poskytuje bratrská pokladna zvláštní drahotní přídatky k zaopatřovacím platům.

(2) Povolením drahotních přídatků nesmí býti rušen poměr mezi výší invalidních (starobních), vdovských a sirotčích důchodů (§ 14).

(3) K návrhu jedné aneb více revírních rad, zřízených podle zákona ze dne 25. února 1920, č. 144 Sb. z. a n., do jejichž obvodu náleží aspoň 25% všech členů Ústřední bratrské pokladny, musí Ústřední bratrská pokladna do 2 měsíců ode dne doručení návrhu se usnésti o poskytování drahotních přídatků. Návrh revírní rady a usnesení Ústřední bratrské pokladny musí obsahovati přesné určení kalen-

dářové doby, na kterou se drahotní přídavky povolují, výši drahotních přídavků a způsob jejich úhrady. Jinak platí pro taková usnesení obdobně předpisy o změně stanov.

(4) Zamítne-li Ústřední bratrská pokladna návrh aneb neučiní-li vůbec usnesení včas, mohou navrhovavší revírní rady do 30 dnů po doručení usnesení, po případě po vypršení dvouměsíční lhůty, podati stížnost k ministerstvu veřejných prací.

§ 18.

(1) Nároku na dávky zaopatřovací se dosáhne po pětiletém členství (§ 1, bod 2—5) u Ústřední bratrské pokladny (karenční lhůta). Nastal-li pojistný případ před uplynutím pětileté čekací doby, ale po uplynutí 3 let členských, přísluší zaopatřovací platy ve snížené výměře dvou třetin základní částky.

(2) Nastane-li nezpůsobilost k povolání aneb smrt členova před uplynutím doby čekací úrazem podnikovým, považuje se čekací doba za dokonanou. Nastane-li tento případ před uplynutím tří let členských jiným způsobem, vyplátí se osobám jinak k požitku důchodů oprávněným část zaplacených příspěvků na člena připadající bez úroků, a to — je-li více oprávněných — stejným dílem.

§ 19.

(1) Invalidní důchod náleží zpravidla člena, stane-li se k svému povolání nezpůsobilým. Koná-li provisionista přes to práci výdělečnou, přerušuje se důchod invalidní potud, pokud úhrn výdělku a invalidního důchodu a případného důchodu úrazového převyšuje rok od roku 75% průměrného výdělku dosaženého v roce minulém onou kategorií dělníků, zaměstnaných v hornictví (§ 131. o. h. z.), po případě v podniku dle § 3 tohoto zákona v obvodě dotčené bratrské pokladny, ke kteréžto kategorii náležel provisionista před dosažením zaopatřovacího platu. Výdělkem — rozumí se všechny příjmy a požitky naturální. Toto ustanovení o přerušení zaopatřovacího platu se nevztahuje na důchod starobní.

§ 20.

(1) Požitek invalidního důchodu zaniká opět nabytím způsobilosti k povolání. Po zastavení důchodu může si takový provisionista zachovati podle §u 23 čekatelství získaná do dne přiznání zaopatřovacího platu. Stane-li se taková osoba do 6 měsíců po zastavení zaopatřovacího platu, aneb pokud si zachovala čekatelství, opětně členem Ústřední bratrské

pokladny, vpočítá se jí do doby členské doba členství ztrávená do dne, kdy jí svého času byl přiznán zaopatřovací plat.

§ 21.

(1) Na důchod invalidní nemá nároku, kdo si přivodil nezpůsobilost k práci zúmyslně, nad míru hrubým proviněním, aneb při jednání, pro které byl soudním rozsudkem pravoplatně uznán vinným zločinu aneb přečinu. Porušení hornopolicijních předpisů není přečinem po smyslu tohoto ustanovení.

(2) Bratrská pokladna může za zvláštních ohleduhodných okolností vdovský, po případě sirotčí důchod zcela nebo z části poukázat nevinným příslušníkům rodiny, kteří mají proti takovému pojištění zákonný nárok na výživu.

(3) Pozůstalí mají nárok na zaopatřovací plat, i když zemřelý si přivodil smrt zúmyslně.

§ 22.

(1) Právo na zaopatřovací plat přerušuje se, pokud osoba oprávněná k požitku odpovídá si trest na svobodě delší jednoho měsíce. Důchod se však poukáže příslušníkům rodiny odsouzenec, kteří mají proti němu zákonné nároky na výživu, ve výši vdovského a sirotčího důchodu.

§ 23.

(1) Člen, který po vypršení doby čekací (§ 18) vystoupil ze zaměstnání povinného pojištěním u bratrské pokladny, nebo byl propuštěn, ač nebyl neschopen k povolání, může si zachovati čekatelství na zaopatřovací platy placením nepatrného uznávacího poplatku měsíčního.

(2) Takový člen, nedosáhl-li plné doby čekací až do vystoupení aneb propuštění ze zaměstnání povinného pojištěním, může pokračovati v pojištění placením plných příspěvků, připadajících na pojištěnce a na zaměstnavatele ze svého až do vypršení doby čekací; po té může si zachovati čekatelství podle odstavce předchozího.

(3) Čekatelství (pojištění) zaniká, nebyl-li uznávací poplatek (plný příspěvek) zaplacen za 6 měsíců po sobě jdoucích. Stane-li se však takový pojištěnec, jehož čekatelství takto zaniklo, do 3 let od tohoto zániku opětně členem Ústřední bratrské pokladny, nabude po jednoročním členství opětně svých dřívějších čekatelství.

(4) Nařízením bude určeno, za jakých podmínek náleží důchod invalidní nebo starobní pojištěncům, kteří dle předchozích předpisů si zachovávali čekatelství aneb pokračovali v pojištění.

(5) Vrátil-li se pojištěnec, zachovávající sobě čekatelství, do zaměstnání povinného pojištěním podle tohoto zákona, pokračuje v pojištění bez zvýšení příspěvků vzhledem k době, po kterou nebyl v zaměstnání podrobeném pojištění na provisi podle tohoto zákona.

(6) Ustanovení tohoto paragrafu platí i pro pojištěnce, vstoupivší do zaměstnání povinného jiným zaopatřovacím pojištěním aneb do státní služby pragmatikální.

§ 24.

(1) Za dobu příspěvkovou považuje se i bez zaplacení příspěvků doba povinné služby vojenské jak v míru, tak za války a doba nemocenské podpory podle ustanovení o povinném pojištění dělníků pro případ nemoci, pokud trvá nemoc spojená s neschopností výdělečnou déle jednoho měsíce.

(2) Pojištění se neruší půlletní dovolenou řádně ohlášenou bratrské pokladně.

(3) S pokladnou předem dlužno ujednat, a to nejdéle do půl roku od nastoupení dovolené, po případě před prodloužením dovolené, nemá-li býti pojištění, po případě doba členská přerušena dovolenou delší půl roku. Dobu dovolené jest však považovati za dobu příspěvkovou (započitatelnou dobu členskou) jen tehdy, byly-li skutečně zaplacený příspěvky na ni připadající. Člen, pro kterého nebyly placeny za dovolené příspěvky, může si dodatečně zakoupiti po návratu do svého zaměstnání zaplacením úhrnného příspěvku s úroky připadajícího na člena a na zaměstnavatele dobu, za kterou nebyly placeny příspěvky. Tento úhrnný příspěvek jest zapřaveni ve stejných měsíčních splátkách nejpozději do jednoho roku po opětném nastoupení práce, nepovoluje-li bratrská pokladna v jednotlivých případech výjimečně zvláštní lhůty delší. Nastane-li případ pojistný před úplným zapřavením příspěvků, je odečísti nedoplatek od zaopatřovacího platu ve splátkách, které však nesmějí převyšovati $\frac{1}{4}$ zaopatřovacího platu. Vystoupí-li ze zaměstnání člen, jenž nedodržel splátky, jest započísti do doby členské pouze onu část doby dovolené, za kterou příspěvky byly zaplacený. Taková osoba je však oprávněna, buď zaplatiti najednou při vystoupení ze zaměstnání celý nedoplatek, nebo

spláceti dále i po vystoupení ze zaměstnání splátky, určené po ukončení dovolené; právo posléze uvedené zaniká, nebyla-li jedna splátka zapřavena nejpozději do jednoho měsíce po splatnosti.

(4) Po dobu dovolené, za níž členu náleží odměna v penězích podle zákona aneb smlouvy, zaměstnavatel a člen platí pravidelné příspěvky.

(5) Dobu, po kterou zaměstnání bylo přerušeno pro konání veřejné funkce, dlužno považovati za dovolenou s bratrskou pokladnou ujednanou, byť by zaměstnavatel dovolené neudělil.

§ 25.

(1) Příslušníkům cizího státu, kteří mají trvalé bydliště v cizině, náleží důchod podle tohoto zákona jen tehdy, zachová-li jejich stát vzájemnost vůči příslušníkům československým. Ostatně se určí stanovami způsob vyplácení důchodu, zdržuje-li se provisionista trvale v cizině bez svolení revírní bratrské pokladny.

§ 26.

(1) Nároky na zaopatřovací platy zanikají promlčením. Promlčecí lhůta činí pro uplatnění práva na požitek důchodu 5 let od vzejtí tohoto nároku, pro nárok na jednotlivou splátku důchodovou pak tři roky od doby její dospělosti. Promlčení přerušuje se oznámením nároku u bratrské pokladny.

II. Organizace pojištění.

§ 27.

(1) Pro celý obvod československé republiky zřizuje se Ústřední bratrská pokladna se sídlem v Praze.

(2) Pro obvod revírního báňského úřadu aneb pro souvislé obvody více revírních báňských úřadů jest zpravidla zříditi jednu revírní bratrskou pokladnu. Počet, obvody a sídla revírních bratrských pokladen určí nařízení. Ministerstvo veřejných prací může obvody revírních bratrských pokladen po jejich slyšení změnit, rozdělit aneb sloučiti a jejich sídlo přeložit, přihlížejíc ke zvláštním poměrům jednotlivých revírů.

§ 28.

(1) Ústřední bratrská pokladna je nositelem pojištění na provisi (§ 1, bod 1. až 5., a §§ 11 až 26) pro celé území republiky československé.

(2) Ústřední bratrská pokladna plní zároveň pro nemocenská oddělení revírních bratrských pokladen úkoly přikázané Svazům nemocenských pokladen čl. IV. zákona ze dne 20. listopadu 1917, č. 457 ř. z. Tímto ustanovením není vyloučeno, aby jednotlivé revírní bratrské pokladny přistoupily i ke stávajícím svazům nemocenských pokladen, zřízeným podle zákonů o nemocenském pojištění dělníků.

(3) Do rozhodnutí představenstva revírních bratrských pokladen o přijímání a propouštění vedoucích a definitivních úředníků, lékařů a zřízců může menšina představenstva revírní bratrské pokladny do 14 dnů ode dne rozhodnutí podati stížnost k představenstvu Ústřední bratrské pokladny, které do 30 dnů po doručení stížnosti rozhodne. Do rozhodnutí Ústřední bratrské pokladny mohou do 30 dnů po jeho doručení jak stěžovatelé, tak revírní bratrská pokladna podati stížnost k dozorčímu úřadu Ústřední bratrské pokladny.

(4) Revírní bratrské pokladny provádějí jako nemocenské pokladny samostatně pojištění pro případ nemoci (§ 1, bod 1., a §§ 4 až 10) a obstarávají jako úřadovny Ústřední bratrské pokladny jejím jménem záležitosti jim přidělené zákonem, po případě stanovami.

(5) Jako úřadovně Ústřední bratrské pokladny náleží revírní bratrské pokladně veškeré styky s členy Ústřední bratrské pokladny, zaměstnanými v obvodě dotyčné revírní bratrské pokladny, a s jejich zaměstnavateli, a to obzvláště:

1. přijímati přihlášky, týkající se pojistné povinnosti zaopatřovací, a kontrolovati plnění přihlašovacích povinností;

2. prováděti evidenci osob povinných pojištěním na provisi;

3. předpisovati a vybírati příspěvky k pojištění na provisi;

4. rozhodovati o přiznání a zastavení provisi;

5. prováděti evidenci a kontrolu poživatelů zaopatřovacích důchodů;

6. činiti návrhy na poskytování drahotných přídatků (§ 17) a příplatků vychovavacích (§ 16);

7. činiti návrhy, kterak jest peníze ukládati (§ 83).

(6) Nebylo-li o přiznání aneb zastavení provise rozhodnuto jednomyslným usnesením, budiž věc předložena Ústřední bratrské pokladně k rozhodnutí.

A. Revírní bratrské pokladny.

§ 29.

(1) Revírní bratrská pokladna může svým jménem nabývatí práv a zavazovati se, před soudem žalovati a žalována býti. Za všechny závazky revírní bratrské pokladny ručí věřitelům pouze její jmění, nikoliv však jmění, které spravuje jako úřadovna Ústřední bratrské pokladny.

(2) Řádným soudem revírní bratrské pokladny je věcně příslušný soud, v jehož obvodě sídlí.

§ 30.

(1) Členem revírní bratrské pokladny jest, kdo se zřetelem na své zaměstnání v jejím obvodě je povinen pojištěním pro případ nemoci podle tohoto zákona (§§ 2 a 3).

§ 31.

(1) Orgány revírní bratrské pokladny jsou:

- a) valná hromada,
- b) představenstvo,
- c) dozorčí výbor.

(2) Působnost v těchto orgánech jest funkcí čestnou.

§ 32.

(1) Valná hromada skládá se z delegátů členů a ze zástupců zaměstnavatelů. Počet delegátů členů určí stanovy, musí jich však býti aspoň 30. Počet zástupců zaměstnavatelů rovná se polovici počtu delegátů členů. Funkce těchto delegátů a zástupců trvá 3 roky.

(2) Za každého delegáta a za každého zástupce zaměstnavatelů volí, po případě jmenuje (§ 34) se po jednom náhradníku.

(3) Delegáti členů a zástupci zaměstnavatelů zůstávají v úřadě po uplynutí volebního období, pokud nebudou pravoplatně zvoleni jejich nástupci.

§ 33.

(1) Delegáti členů a jejich náhradníci volí se přímou tajnou volbou podle zásady poměrného zastoupení na základě kandidátních listin. (Zákon ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n.). Volební právo mají všichni členové bez rozdílu pohlaví, kteří dokonali dvacátý rok svého věku, byli členy pokladny prvého dne v měsíci předcházejícím vypsání volby (rozhodný den) a jsou členy ještě v den volby.

(2) Z volebního práva jsou vyloučeni pojištěnci, kteří jsou pojištěni jen podle §§ 5 a 23 a členi, vyloučení z volebního práva do obecního zastupitelstva.

(3) Volitelní jsou osoby oprávněné voliti, které překročily 24. rok svého věku a jsou členy dotyčné pokladny aspoň půl roku před rozhodným dnem.

§ 34.

(1) Zástupci zaměstnavatelů se jmenují nebo volí zaměstnavateli. Neshodnou-li se zaměstnavatelé o jmenování svých zástupců, volí se ti podle zásady poměrného zastoupení na základě kandidátních listin, při čemž rovná se počet hlasů jednotlivému zaměstnavateli příslušející počtu členů u něho zaměstnaných.

§ 35.

(1) Volba do valné hromady koná se nejpozději dva měsíce před valnou hromadou.

§ 36.

(1) Volební obvody v okrsku jednotlivých bratrských pokladen ustanoví a první volbu vypíše báňské hejtmanství. Další volby vypíše představenstvo bratrské pokladny způsobem nařízeným stanovami a oznámí konání voleb dozorčímu úřadu.

§ 37.

(1) K sestavení voličských seznamů ve volebním sboru pojištěnců jmenuje dozorčí úřad na návrhy odborových organizací dle poměru počtu jejich členů na volbě zúčastněných 5členné volební komise pro jednotlivé volební obvody. Týmž způsobem budiž sestavena ústřední volební komise pro celý obvod bratrské pokladny.

(2) O vyložení seznamů voličských a námitkách proti nim, jakož i o řízení o námitkách a způsobu volby platí obdobně ustanovení §§ 14, 16, 17, 30, 31, 33, 43, 45, 46, 50—58 zákona ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n. Podrobnější ustanovení o způsobu volby budou uvedena v nařízení.

§ 38.

(1) Valná hromada volí v oddělených skupinách členů a zaměstnavatelů z těchto skupin 10členné představenstvo a 10 náhradníků podle zásady poměrnosti na základě kandidátních listin. Skupina členů volí 8 zástupců a stejný počet náhradníků a skupina za-

městnavatelů 2 zástupce a stejný počet náhradníků. První volby, které budou provedeny podle tohoto zákona, řídí zástupce dozorčího úřadu za pomoci komise jmenované podle § 37.

(2) Další volby řídí tato komise. Bližší ustanovení obsahuje nařízení.

§ 39.

(1) Funkce představenstva trvá 3 roky. Členové představenstva zůstávají v úřadě po uplynutí této doby, dokud nebudou pravoplatně zvoleni (jmenováni) jich nástupci.

§ 40.

(1) Představenstvo volí ze sebe většinou hlasů starostu a náměstka starostova na tři roky. K žádosti menšiny, čítající aspoň dva členy, jest zvoliti náměstka starostova z této menšiny.

§ 41.

(1) Představenstvu přísluší veškerá správa a zastupování revírní bratrské pokladny, vyjímaje věci, jež zákonem nebo stanovami jsou výslovně vyhrazeny usnesení valné hromady aneb společné schůze představenstva s dozorčím výborem (§ 46).

§ 42.

(1) Stanovy určí podrobněji plnou moc představenstva a způsob provedení usnesení ústřední bratrské pokladny nebo orgánů revírní bratrské pokladny.

(2) Právním jednáním představenstva v mezích jeho plné moci vznikají pro revírní bratrskou pokladnu a případně pro ústřední bratrskou pokladnu práva a závazky.

(3) K veškerému právnímu jednání legitimuje představenstvo potvrzení dozorčího úřadu, že osoby v tomto potvrzení uvedené jsou členy představenstva v této době.

(4) Představenstvo nechť ohlásí každou změnu svého složení a výsledek každé volby do 14 dnů dozorčímu úřadu a ústřední bratrské pokladně.

(5) Dokud taková změna nebyla dozorčímu úřadu ohlášena, účinkuje naproti třetím osobám jen tehdy, když se dokáže, že jim byla známa.

§ 43.

(1) Valné hromadě jest výlučně vyhrazeno:
1. voliti členy představenstva a dozorčího výboru;

2. voliti přisedící rozhodčího soudu;
3. usnášeti se o stanovách a jejich změně;
4. usnášeti se o výroční zprávě představenstva a o jeho absolutoriu;

5. usnášeti se o vymáhání nároků vzniklých proti členům představenstva nebo dozorčího výboru z jejich úřadování a o volbě zmocněnce k vymáhání těchto nároků;

6. usnášeti se o návrzích na poskytování drahotných přídavků aneb příplatků vychovavacích (§ 28, bod 6.);

7. usnášeti se o návrhu na změnu obvodu aneb sídla pokladny (§ 27);

8. usnášeti se o přistoupení ke Svazům nemocenských pokladen, zřízeným podle zákonů o pojištění dělníků pro případ nemoci.

(2) Usnesení uvedená v bodech 3., 4. a 5. podléhají schválení Ústřední bratrské pokladny, pokud se týkají činnosti revírní bratrské pokladny při provádění pojištění na provisi.

§ 44.

(1) Pro kontrolu správy revírní bratrské pokladny při provádění pojištění nemocenského zvolí se na tři roky dozorčí výbor. Dozorčí výbor čítá 5 členů. Čtyři členy volí zaměstnavatelé a 1 člena pojištěnci podle zásady poměrnosti na základě kandidátních listin. Podrobnější ustanovení a způsob volby budou obsažena v nařízení.

(2) Člen představenstva nemůže současně býti členem dozorčího výboru.

§ 45.

(1) Dozorčí výbor jest povolán dohlížeti k celkovému hospodaření orgánů pokladny při provádění pojištění nemocenského, zejména k přesnému zachovávání zákona, stanov a jinakých předpisů, prozkoumávatí účtování a správu pokladny, prozkoumávatí účetní uzávěrku a podávati zprávu valné hromadě o tom, co shledal. Odepře-li valná hromada na základě této zprávy absolutorium, odstoupí představenstvo z úřadu. Dozorčí výbor může dvoutřetinovým usnesením způsobiti svolání valné hromady jakož i společné schůze (§ 46).

(2) Členové dozorčího výboru mohou se zúčastniti schůzí představenstva a členové představenstva schůzí dozorčího výboru s hlasem poradným.

(3) Představenstvo a dozorčí výbor budou vzájemně vyměňovati opisy zápisů o svých schůzích.

(4) Nevyhoví-li představenstvo výtkám dozorčího výboru, jest o tom vyrozuměti dozorčí úřad, jenž postoupí podle §§ 68 až 70 tohoto zákona.

§ 46.

(1) Usnášení společné schůze, již řídí střídavě starosta představenstva a předseda dozorčího výboru, se vyhrazuje:

1. Usnesení o vydáních převyšujících vydání zákonem nebo stanovami odůvodněná;

2. usnesení o kolektivních smlouvách se zaměstnanci a s lékaři, pokud není taková kolektivní smlouva uzavřena Ústřední bratrskou pokladnou (§ 28, odst. 2.).

§ 47.

(1) Proti usnesení představenstva nebo společné schůze představenstva a dozorčího výboru, která znamenají značné zatížení revírní bratrské pokladny nebo která pro svou všeobecnou povahu mají býti směrnici pro funkcionáře a zřízence revírní bratrské pokladny, může dozorčí výbor podati odpor.

(2) Odpor ten musí býti ve dvou stejnopisech dodán představenstvu bratrské pokladny do týdne ode dne doručení zápisu o dotýčné schůzi dozorčímu výboru (§ 45), jinak se k němu nepřihlíží. Byl-li odpor vznesen včas, přeruší starosta představenstva provedení naříkaného usnesení a předloží opis zápisu o tomto usnesení a jeden stejnopis odporu dozorčímu úřadu, který rozhodne do 14 dnů.

(3) Nedoručí-li dozorčí úřad do 14 dnů po předložení zápisu a odporu představenstvu písemného výnosu o zastavení usnesení, lze usnesení provést.

(4) Do rozhodnutí dozorčího úřadu může se podati do 14 dnů od jeho doručení stížnost k ministerstvu veřejných prací.

B. Ústřední bratrská pokladna.

§ 48.

(1) Ústřední bratrská pokladna může nabývat svým jménem práv a přejímati závazky, u soudu žalovati a žalována býti. Za všechny její závazky ručí věřitelům celé její jmění. Jejím řádným soudem je věcně příslušný soud v Praze.

§ 49.

(1) Členem Ústřední bratrské pokladny je, kdo je podle tohoto zákona povinen pojištěním na provisi.

§ 50.

(1) Orgány Ústřední bratrské pokladny jsou:

- a) valná hromada,
- b) představenstvo,
- c) dozorčí výbor.

(2) Působnost v těchto orgánech jest funkcí čestnou.

§ 51.

(1) Valná hromada sestává ze dvou třetin z delegátů členů a z jedné třetiny ze zástupců zaměstnavatelů, zvolených na dobu 3 let.

(2) Skupina delegátů členů valných hromad revírních bratrských pokladen volí podle zásady poměrného zastoupení na základě kandidátních listin (zákon ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n.), delegáty členů pro valnou hromadu Ústřední bratrské pokladny, a to tímto způsobem: na 2000 členů revírní bratrské pokladny volí se po dvou delegátech a po jednom zástupci zaměstnavatelů, při čemž se k počtu nebo zbytku až do 1000 nepřihlíží; větší počet nebo zbytek čítá se za 2000.

(3) Za základ pro počet členů bere se stav členů koncem kalendářového roku, předcházejícího dni vypsaní volby.

(4) Za každého delegáta a za každého zástupce zaměstnavatelů volí se (jmenuje se) po jednom náhradníku.

(5) Delegáti členů a zástupci zaměstnavatelů zůstávají v úřadě po uplynutí volebního období, pokud nebudou pravoplatně zvoleni jejich nástupci.

§ 52.

(1) Pro jmenování, po případě volbu zástupců zaměstnavatelů platí obdobně ustanovení § 34.

(2) Bližší ustanovení o volbě obsahuje nařízení.

§ 53.

(1) Valná hromada volí odděleně ve skupině delegátů členů 16 členů představenstva a stejný počet náhradníků a ve skupině zástupců zaměstnavatelů 4 členy představenstva a stejný počet náhradníků podle zásady poměrného zastoupení na základě kandidátních listin.

(2) Bližší ustanovuje nařízení.

§ 54.

(1) Ustanovení §§ 39 až 42 platí obdobně i pro představenstvo Ústřední bratrské pokladny.

§ 55.

(1) Valné hromadě jest výlučně vyhrazeno:

1. voliti členy představenstva a dozorčího výboru;
2. voliti přisedící vrchního rozhodčího soudu;
3. usnášeti se o stanovách a jejich změně;
4. usnášeti se o výroční zprávě představenstva a o jeho absolutoriu;
5. usnášeti se o vymáhání nároků vzniklých proti členům představenstva nebo dozorčího výboru z jejich úřadování a o volbě zmocněnce k vymáhání těchto nároků;
6. usnášeti se o schválení usnesení revírních bratrských pokladen podléhajících schválení Ústřední bratrské pokladny;
7. usnášeti se o poskytování drahotných přídavků.

§ 56.

(1) Pro kontrolu správy Ústřední bratrské pokladny zvolí se na tři roky 10členný dozorčí výbor. Osm členů volí zaměstnavatelé a 2 členy pojištěnci podle zásady poměrného zastoupení na základě kandidátních listin. Podrobnější ustanovení o způsobu volby budou obsažena v nařízení.

(2) Jinak platí obdobně ustanovení §§ 44 až 47.

§ 57.

(1) Člen představenstva aneb dozorčího výboru revírní bratrské pokladny nemůže zároveň býti členem ani představenstva ani dozorčího výboru Ústřední bratrské pokladny.

III. Soudnictví.

§ 58.

(1) V obvodu každé revírní bratrské pokladny zřídí se rozhodčí soud, a to pokud neurčí ministerstvo veřejných prací jinak, v sídle pokladny.

(2) Rozhodčí soud se skládá ze stálého předsedy, čtyř přisedících a z potřebného počtu náměstků a náhradníků.

(3) Předsedu a jeho náměstky jmenuje ministr veřejných prací ve shodě s ministrem spravedlnosti ze soudců z povolání.

(4) Po 2 přisedících a 4 náhradnících volí valná hromada, a to každá skupina (podnikatelé a členové) zvlášť, zároveň při volbě představenstva (§ 38) na volební období téhož. Člen rozhodčího soudu nesmí náležeti představenstvu nebo dozorčímu výboru Ústřední aneb revírní bratrské pokladny, ani nesmí býti v jejich službě nebo majitelem, plnomocníkem nebo zaměstnancem závodu, jehož se spor týká, nemusí však býti členem bratrské pokladny. Řízení rozhodčího soudu, odměnu předsedů rozhodčích soudů, jich náměstků, jakož i náhradu přisedícím příslušející upraví nařízením ministr veřejných prací v dohodě se zúčastněnými ministry. Náklady tyto jakož i ostatní výdaje spojené se zřízením a správou rozhodčího soudu uhradí revírní bratrská pokladna, v jejímž obvodu se soud nachází.

§ 59.

(1) Místně příslušný k stížnosti je rozhodčí soud té revírní bratrské pokladny, k níž náleží podnik, v němž byl dotčený pojištěnec zaměstnán.

(2) Ministerstvo veřejných prací může v případě potřeby zřídit expositury rozhodčího soudu dle předchozích ustanovení složené. V takovém případě také určí, kdo má hraditi náklady spojené se zřízením a správou expositury.

§ 60.

(1) Rozhodčí soud jest výhradně příslušný pro rozhodování všech sporů, které vzniknou z poměrů pojišťovacích mezi revírní bratrskou pokladnou a jejími pojištěnci. K těmto sporům náleží také spor o povinnosti k pojištění u bratrské pokladny, nespokojí-li se výměrem pokladny osoba, jež se o přijetí do bratrské pokladny uchází anebo svou povinnost k pojištění u bratrské pokladny popírá.

(2) Spory vzniklé mezi revírními bratrskými pokladnami z provádění pojištění nemocenského patří před rozhodčí soud žalované bratrské pokladny. Spory mezi revírními bratrskými pokladnami vzniklé při provádění pojištění na provisi rozhoduje představenstvo Ústřední bratrské pokladny.

(3) Pakli by se muselo v jistém případě považovati tolik předsedů nebo přisedících za vyloučené nebo předpojaté, že by rozhodčí soud se nemohl ustaviti, odkáže ministerstvo

veřejných prací tuto při k jinému rozhodčímu soudu.

§ 61.

(1) Pro podání stížnosti k rozhodčímu soudu z výměrů bratrských pokladen ustanovuje se nepřestupná lhůta jednoho roku od doručení výměru.

§ 62.

(1) Do nálezů rozhodčího soudu je možno podati stížnost k vrchnímu rozhodčímu soudu bratrských pokladen do 30 dnů ode dne doručení z důvodů, pro něž je přípustno dovolání podle § 503 civilního řádu soudního.

(2) Tento soud má své sídlo v Praze; rozhoduje taktéž v pětičlenném sboru a skládá se z předsedy, ze 4 přisedících a z potřebného počtu náměstků a náhradníků. Předsedu a náměstka předsedova jmenuje ministr veřejných prací v dohodě s ministrem spravedlnosti ze soudců z povolání. Po dvou přisedících a dvou náhradnících volí valná hromada Ústřední bratrské pokladny odděleně ve skupině členů a ve skupině zaměstnavatelů zároveň s volbou představenstva na dobu 3 let. Přisedící vrchního rozhodčího soudu nemusí býti členem bratrské pokladny, nesmí však býti členem ani představenstva ani dozorčího výboru Ústřední aneb revírní bratrské pokladny, ani nesmí býti v jejich službě, nebo majitelem, plnomocníkem nebo zaměstnancem závodu, jehož se spor týká. Řízení vrchního rozhodčího soudu, odměnu předsedů, jich náměstků, jakož i náhradu přisedícím příslušející upraví nařízením ministr veřejných prací v dohodě se zúčastněnými ministry. Náklady tyto, jakož i ostatní výdaje spojené se zřízením a správou vrchního rozhodčího soudu uhradí revírní bratrské pokladny v poměru počtu svých členů.

§ 63.

(1) Opravné prostředky nebo žaloby proti nálezům vrchního rozhodčího soudu nejsou přípustny.

§ 64.

(1) Narovnání a nálezy rozhodčích soudů a vrchního rozhodčího soudu vykonávají se soudní exekucí.

§ 65.

(1) Báňské hejtmanství, v jehož obvodu revírní bratrská pokladna sídlí, rozhoduje v prvé stolici spory, vzniknuvší z poměrů pojišťovacích mezi majiteli závodů a bratrskými pokladnami nebo jejich pojištěnci.

IV. Stanovy bratrských pokladen.

§ 66.

(1) Stanovy Ústřední bratrské pokladny a revírních bratrských pokladen necht' obsahují zejména tato ustanovení:

1. o zřízení a vedení matrik bratrské pokladny,
2. o vstoupení a vystoupení členů,
3. o zřízení představenstva a dozorčího výboru a o oboru jejich působnosti,
4. o druhu a způsobu výpočtu odškodného za útlý výdělek, jízdné a stravné z důvodu konání čestných funkcí u bratrské pokladny,
5. o složení, svolání a usnášení valné hromady,

6. o výši a druzích příspěvků a dávek,
7. o podmínkách případného pojištění na dávky, které převyšují pravidelné dávky podle stanov náležející,
8. o důsledcích zúmyslného nebo zaviněného (rvačkami, opilstvím atd.) vyvolání pojistného případu,

9. o pořádkových pravidlech bratrské pokladny a o následcích jejich porušení,

10. o účinném dozoru na poživitele dávek pojistných,

11. o způsobu rozhodování o nárocích na pojistné dávky,

12. o pozbytí členství, po případě nároku na dávky,

13. jakým způsobem se vydávají prohlášení bratrské pokladny,

14. o podmínkách změny stanov,

15. o zásadách pro vypočítání pojistného, pro sestavení účetní závěrky a bilance, pro přehledky revisory a znalci a pro sbírání statistických údajů,

16. o opravných prostředcích proti rozhodnutí pokladny,

17. o vzájemném styku Ústřední bratrské pokladny a revírních bratrských pokladen.

(2) Stanovy revírních bratrských pokladen mimo to obsahují též tato ustanovení:

1. o mzdových třídách,
2. o zřízení odboček nemocenského oddělení,
3. o utvoření a dotování rezervního fondu nemocenského oddělení,
4. o ohlašování onemocnění a uzdravení,

5. o způsobu a lhůtě splácení záloh poskytnutých podle § 81,

6. jak je naložiti s jménem bratrské pokladny pro případ jejího zrušení,

7. která usnesení a právní jednání revírní bratrské pokladny podléhají schválení Ústřední bratrské pokladny.

§ 67.

- (1) Stanovy podléhají schválení dozorčího úřadu, jenž odepre schválení ustanovením, která nesouvisí s účelem bratrské pokladny nebo odporují zákonným předpisům.

V. O státním dozoru.

§ 68.

- (1) K revírním bratrským pokladnám dohlédají báňské úřady, a to jako první stolice báňské hejtmanství, v jehož obvodu bratrská pokladna má své sídlo. Státní dozor nad Ústřední bratrskou pokladnou vykonává ministerstvo veřejných prací.

- (2) Dohled se týká především přesného zachovávání předpisů zákonů a stanov, jakož i podmínek pro trvalou způsobilost bratrské pokladny k plnění jejích závazků.

- (3) Dozorčí úřad pečuje obzvláště o to, aby kapitály bratrské pokladny byly řádně uloženy a aby i celé ostatní hospodaření pokladny odpovídalo platným předpisům a v účetní závěrce a v bilanci majetkové poměry pokladny byly vyličený zevrubně a co nejjasněji.

- (4) Splnění nařízení vydaného dozorcím úřadem u vykonávání státního dozoru může býti vymáháno pohrůzkou a uložením trestu představenstvu pokladny.

- (5) Nesplní-li se takováto nařízení opětovaně, je dozorčí úřad oprávněn, aby představenstvo rozpustil.

- (6) Zruší-li se představenstvo, přechází správa pokladny na dobu nejvýše 3 měsíců na dozorčí výbor, jemuž náleží svolati v této době valnou hromadu k volbě představenstva.

§ 69.

- (1) Při vykonávání státního dozoru jest dozorčí úřad dále oprávněn nahlížeti do veškerých knih, účtů, dopisů a jiných spisů bratrské pokladny nebo žádati, aby byly předkládány, revidovati pokladnu a vysílati svého zástupce do všech schůzí a zasedání orgánů

bratrské pokladny. Zástupce ten jest povinen zastaviti usnesení, která zákonům nebo stanovám odporují.

(2) Nedoručí-li dozorčí úřad do 14 dnů po předložení zápisu o dotyčné schůzi bratrské pokladně písemný výnos o zastavení, lze usnesení provést.

(3) Z výnosu báňského hejtmanství o zastavení lze podati stížnost k ministerstvu veřejných prací do 14 dnů od doručení.

§ 70.

(1) Dozorčí úřad má také právo žádati, aby orgány bratrské pokladny byly svolány ke schůzím a zasedáním. Nevyhovělo-li by se této výzvě, ustanoví tyto schůze a zasedání úřad sám. Schůze a zasedání na žádost úřadu svolané může jeho zástupce i řídit.

(2) Dokud se orgány Ústřední aneb některé revírní bratrské pokladny nedají sestaviti nebo nejsou-li pro jiné překážky s to, aby svým povinnostem zákonem nebo stanovami předepsanými vyhověly, může dozorčí úřad práva a povinnosti těchto orgánů vykonávati buď sám nebo svými zástupci na útraty bratrské pokladny.

(3) Zpečuje-li se valná hromada vykonati volbu představenstva nebo nechťejí-li vykonati voliči volbu delegátů (zástupců zaměstnavatelů), může dozorčí úřad představenstvo, po případě delegáty (zástupce zaměstnavatelů) jmenovati.

§ 71.

(1) Znemožňují-li zvláštní okolnosti správu pokladny stanovám vyhovující, může správu pokladny převzít dozorčí úřad, jenž pak pro tento případ ustanoví svého zástupce.

(2) Jména, které tu jest, knihy, dopisy a ostatní papíry bratrské pokladny se tu odevzdají dozorčímu úřadu.

§ 72.

(1) Ústřední bratrská pokladna předloží ministerstvu veřejných prací do 6 měsíců po ukončení kalendářového roku jednak odděleně pro každou revírní úřadovnu (revírní bratrskou pokladnu), jednak souhrnem pro celý obvod:

1. výroční zprávu;
2. účetní závěrku;
3. výkaz o stavu a složení jmění;

4. zprávu statistickou.

(2) Revírní bratrské pokladny předloží do 3 měsíců po ukončení kalendářového roku dozorčímu úřadu odděleně pro oddělení zaopatřovací a nemocenské:

1. výroční zprávu;
2. účetní závěrku;
3. výkaz o stavu a složení jmění;
4. zprávu statistickou.

(3) Výkazy pod č. 1. až 4. uvedené pro oddělení zaopatřovací předloží revírní bratrská pokladna zároveň Ústřední bratrské pokladně.

(4) Dozorčí úřad zkouší účetní závěrky. Účetní závěrky nemocenských oddělení revírních bratrských pokladen schvaluje báňské hejtmanství, účetní závěrky Ústřední bratrské pokladny a zaopatřovacích oddělení revírních bratrských pokladen ministerstvo veřejných prací.

(5) Vzorce pro účetní závěrku a zprávu statistickou určí dozorčí úřad.

VI. Finanční hospodaření bratrských pokladen.

§ 73.

(1) U každé revírní bratrské pokladny zřizuje se oddělení nemocenské k provádění pojištění nemocenského a oddělení zaopatřovací k provádění pojištění zaopatřovacího jménem a na účet Ústřední bratrské pokladny. Finanční hospodaření a účetnictví těchto dvou oddělení provádí se odděleně. Prostředků jednoho oddělení nelze nikterak použiti k plnění úkolů oddělení druhého; nemocenské oddělení hradí však správní výlohy obou oddělení.

§ 74.

(1) Prostředky, jichž jest třeba k úhradě pojistných dávek a výloh správních a k dotování potřebných fondů rezervních, opatří se příspěvky, které platí zaměstnavatelé a členové po polovici.

(2) Za členy, kteří konají svou službu bezplatně nebo vzhledem na nedokončené vzdělání za mzdu příliš nízkou, platí tyto příspěvky majitel závodu sám ze svého.

§ 75.

(1) Není dovoleno vybíratí příspěvky nebo užívati jmění bratrské pokladny k jiným účelům než k dávkám zákonem neb stanovami předepsaným, k zálohám a k úhradě nákladů správních.

§ 76.

(1) Podnikatelé jsou povinni odváděti revírní bratrské pokladně také částku příspěvkovou připadající na členy, mají však právo jim srážeti tuto částku se mzdy.

(2) Zaplacení příspěvků jakož i srážení podílu na člena připadajícího, děje se, dokud nebyly stanovami určeny lhůty jiné, v měsíčních částkách.

(3) Proti výši srážky přísluší jednotlivému pojištěnci právo stížnosti dle tohoto zákona; mimo to jsou revisní orgány bratrské pokladny oprávněny vypočítání příspěvků přezkoušeti na základě mezdních seznamů povinně vedených dle zákona ze dne 8. února 1909, č. 29 ř. z., pokud se týče dle § 20 zák. č. XIX. z r. 1907 a ostatních potřebných pomůcek podniku.

(4) Nezapočte-li a nesráží-li podnikatel částku příspěvků na člena připadající při příslušné výplatě mzdy, pokud se týče služného, smí při pozdější výplatě tuto částku zadržeti, jen pokud od příslušné výplaty mzdy neb služného neuplynulo více osmi týdnů.

§ 77.

(1) Příspěvky, které zaměstnavatel srážel zaměstnanci se mzdy nebo služného, jsou statkem zaměstnavateli svěřeným.

§ 78.

(1) Podnikatelé jsou povinni své zaměstnance pojištěním povinné u revírní bratrské pokladny ohlásiti do 14 dnů od nastoupení služby. Taktéž jest oznámiti vystoupení každého zaměstnance ze služby do 14 dnů od ukončení pracovního jeho poměru.

(2) Opominul-li podnikatel přihlásiti člena revírní bratrské pokladně, zaplatí vše, co měl dotčený pojištěnec platiti na členských a podnikatel na závodních příspěvcích ode dne nastoupení služby až do dne dodatečné přihlášky, po případě — když mezi tím zaměstnanec svou službu zase opustil — až do jeho vystoupení ze služby. Neohlásí-li podnikatel vystoupilého člena, zaplatí vše, co by pojištěnec, kdyby byl sloužil dále, měl platiti na členských a podnikatel na závodních příspěvcích ode dne vystoupení ze služby až do dne dodatečného odhlášení, po případě, když se toto odhlášení vůbec nestalo, až do dne, kterého se revírní bratrská pokladna o vystoupení člena dověděla.

§ 79.

(1) Zadržené příspěvky pojistné vymáhají se exekucí politickou nebo soudní. Exekuce se provede na základě výkazu nedoplatků potvrzeného báňským hejtmánstvím, v jehož obvodu revírní bratrská pokladna má své sídlo. Jmenované výkazy jsou exekučními tituly dle ustanovení § 1 exekučního řádu ze dne 27. května 1896, č. 79 ř. z., pokud se týče § 1 zák. č. IX. z roku 1881 a § 31 zák. č. LIV. z roku 1912. Na Slovensku provádí se politická exekuce dle hlavy VI., §§ 40 a násl. zák. č. XI. z roku 1909.

(2) Stížnosti proti předepsání příspěvků nemají účinku odkladacího.

§ 80.

(1) Pokladna jest povinna vésti přesný seznam pojištěnců (§ 66, č. 1), jakož i řádné účetnictví, včetně účetní kontroly.

(2) Bilance a účetní závěrky buďtež uveřejněny po jejich schválení valnou hromadou.

§ 81.

(1) Nemocenská oddělení revírních bratrských pokladen nechť dbají čtvrtletně o zachování, po případě o zřízení rovnováhy mezi příjmy s jedné a výdaji jakož i příspěvky k dotování fondu rezervního potřebnými s druhé strany.

(2) Příspěvky na pojištění nemocenské budou stanoveny vzhledem ku očekávaným výlohám. Vyšší sazby nežli připouští zákony o nemocenském pojištění dělníků určuje vládní nařízení.

(3) Nestačí-li hotové peníze nemocenského oddělení té které revírní bratrské pokladny ke krytí běžných výdajů, poskytnou podnikatelé v poměru počtu členů dotýčné revírní bratrské pokladny u nich zaměstnaných bezúročně potřebné zálohy, které se jim po uvolnění potřebné hotovosti neprodleně vrátí.

§ 82.

(1) Příspěvky členů k Ústřední bratrské pokladně na pojištění na provisi stanoví se zlomkem mzdy nebo stálou sazbou neb kombinací obou způsobů výpočtu.

(2) Výše příspěvků se určí tak, aby s případnými dalšími příjmy a se zřetelem na ostatní okolnosti rozhodně pro způsobilost k plnění závazků bylo zajištěno trvalé poskytování dávek zaopatřovacích.

(3) Způsob výpočtu úhrady zaopatřovacího pojištění, období, ve kterých dlužno prováděti technicko-pojišťovací bilanci a jak se tato přezkouší, bude určen nařízením.

§ 83.

(1) Peníze, jichž není třeba bezprostředně k provozování pojištění, bud'ěž výnosně uloženy.

(2) Uložení může nastati jen:

1. v cenných papírech připuštěných zákonnými ustanoveními k ukládání sirotčích peněz;

2. v hypotékách se sirotčí jistotou;

3. v poštovní spořitelně a ve spořitelnách zřízených v území Československé republiky podle zákona ze dne 14. dubna 1920, č. 302 Sb. z. a n., kterým se upravují právní poměry spořitelny;

4. k žádosti revírní bratrské pokladny může báňské hejtmanství povolit jiný bezpečný způsob uložení peněz nemocenského jejího oddělení. Takovéto povolení udělit k žádosti Ústřední bratrské pokladny ohledně jejího jmění, přísluší ministerstvu veřejných prací.

(3) Peníze, jež je dlužno míti pohotově pro běžné výdaje, a to až k průměrné šestiměsíční potřebě, lze uložit u důvěryhodných tuzemských ústavů.

VII. Ustanovení přechodná.

§ 84.

(1) Dnem vyhlášení nařízení, určujícího obvodu a sídla revírních bratrských pokladen, slučují se dosavadní bratrské pokladny podřízené dozoru báňských úřadů k provádění pojištění nemocenského v nově zřízené revírní bratrské pokladně a k provádění pojištění na provisi v Ústřední bratrskou pokladnu. Tímto sloučením přecházejí jmění a veškerá práva a závazky, týkající se oddílů nemocenských dosavadních bratrských pokladen na nové revírní bratrské pokladny a jmění, práva a závazky týkající se zaopatřovacích oddílů na Ústřední bratrskou pokladnu.

(2) Správu nových bratrských pokladen převzeme bezodkladně příslušný dozorcí úřad, jenž jmenuje po slyšení revírních rad a skupin I. báňských společenstev 9člennou správní komisi, která za dohledu příslušného dozor-

čího úřadu provede likvidaci dosavadních pokladen a převod jejich jmění, práv a závazků na nové bratrské pokladny. Správní komise sestává ze 6 zástupců pojištěnců a ze 3 zástupců zaměstnavatelů.

(3) Dosavadní bratrské pokladny provádějí ode dne jejich sloučení nemocenské a zaopatřovací pojištění dále až do jejich likvidace jménem a na účet příslušné nové bratrské pokladny za dozoru správní komise.

(4) Spory, které vzniknou mezi bratrskou pokladnou a jejími pojištěnci, vyřizují až do sestavení rozhodčích soudů podle hlavy III., rozhodčí soudy zřízené podle dosud platných předpisů.

(5) Bližší ustanovení o likvidaci dosavadních bratrských pokladen a o převodu jejich jmění, práv a závazků na nové bratrské pokladny určí nařízení.

§ 85.

(1) Po ustavení Ústřední bratrské pokladny převedou se nařízením ministerstva veřejných prací ústřední zaopatřovací fondy bratrských pokladen na Ústřední bratrskou pokladnu.

§ 86.

(1) Ustanovení tohoto zákona platí pro všechny členy dosavadních báňských bratrských pokladen a oprávněné příslušníky jejich rodin bez ohledu na dobu, kdy se stali členy bratrské pokladny, jakož i pro všechny oprávněné poživatele zaopatřovacích platů.

(2) Úhradu potřebnou ku zvýšení důchodů invalidních podle dosavadních stanov napadlých před 1. červencem 1919 a provisí náležejících podle dosavadních stanov vdovám a sirotkům po členech po případě provisionistech, kteří dne 1. července 1919 již nebyli v činné službě, platí zaměstnavatelé ze svého; náklad tento nesmí však převyšovati náklad, který by povstal, kdyby byly nadále poskytovány zaopatřovací platy ve výši určené zákonem ze dne 30. června 1921, č. 248 Sb. z. a n.

§ 87.

(1) Pro pojištěnce, kteří se stali členy bratrské pokladny před účinností tohoto zákona, platí tato zvláštní ustanovení:

1. člen vystoupivší po účinnosti tohoto zákona nemá nároku na vyplacení nebo překázání záložního podílu;

2. nárok členů vystoupilých před účinností tohoto zákona na vyplacení záložního podílu promlčuje se za 5 let ode dne účinnosti tohoto zákona;

3. členská doba, za kterou si pojištěnec vybral záložní podíl podle dřívějších dotčených předpisů, se nepočítá do doby příspěvkové. Totéž platí, přerušil-li pojištěnec členství po dobu delší 3 let, byť i nevybral záložního podílu;

4. členové vystoupivší před účinností tohoto zákona ze zaměstnání povinného pojištěním u bratrské pokladny mohou i nadále podle zákona z 9. února 1922, č. 61 Sb. z. a n., buď si zachovati čekatelství na provisi aneb pokračovati v pojištění. Odst. 4. §u 23 a odst. 2. §u 33 platí však i pro tyto osoby.

5. Ustanovení § 15 o přerušení zaopatřovacích platů vzhledem k nároku provisionisty na odškodnění podle zákonů o úrazovém pojištění dělníků, platí pouze, napadl-li nárok na zaopatřovací plat za účinnosti tohoto zákona, jinak platí dotčené předpisy zákonů o úrazovém pojištění dělníků.

VIII. Společná ustanovení.

§ 88.

(1) Pohledávky, příslušející podle tohoto zákona pojištěnci, nesmí býti exekucí zabaveny aneb z. jišťovacím úkonem stíženy.

(2) Pro pohledávky výživného, příslušející podle zákona věřiteli, může býti vedena exekuce aneb zajišťovací úkon až do polovice zaopatřovacího platu (odbytného); pokud však nejde o nárok na výživu manželského nebo ne-manželského dítěte, musí dlužníku volně zůstat ročně 2000 Kč.

(3) Pokud se exekuce a obstavení nepřipouštějí, nemá ani cesse, poukázka, zástava nebo jiné právní jednání pojištěnce s pohledávkou z pojištění žádné moci právní. Toto ustanovení se však netýká práva pokladny, zálohy na pojistné dávky sraziti z těchto dávek.

§ 89.

(1) Jest zapovězeno vyloučiti neb obmeziti účinek ustanovení tohoto zákona v neprospěch pojištěncův. Ustanovení smluvní a veškerá právní jednání, která se přiči tomuto zákonu, nemají právního účinku.

§ 90.

(1) Bratrské pokladny jsou zproštěny daně důchodové (včetně daně důchodové podle zá-

kona ze dne 27. května 1919, č. 292 Sb. z. a n.), na Slovensku a v Podkarpatské Rusi daně výrokové, rentové a úrokové, jakož i všeobecné důchodkové a nemocniční přírázky.

(2) Všechna jednání a listiny, kterýchž jest zapotřebí k založení a uspořádání právních poměrů mezi bratrskými pokladnami s jedné strany a pojištěnci nebo jejich zaměstnavateli s druhé strany, zahrnujíc v ně soudní a rozhodčí rozhodnutí, pak hlášení, jež zaměstnavatelé a pokladny dle tohoto zákona podávají, výkazy, jež se předkládají a jinaká podání i se svými přílohami, jakož i smlouvy mezi pokladnami a jejich zřízenci nebo lékaři jsou osvobozeny od přímých poplatků a kolků.

(3) Pro bratrské pokladny platí ustanovení zákona ze dne 15. dubna 1885, č. 51 ř. z., o osvobození spolků na vzájemnosti založených od daní a poplatků — pokud se týče Slovenska a Podkarpatské Rusi — ustanovení § 6 zákona ze dne 15. dubna 1919, č. 210 Sb. z. a n., o úpravě poměrů družstev na Slovensku.

§ 91.

(1) Obecní úřady jsou povinny vyhověti podle možnosti žádostem bratrských pokladen jakož jejich odboček na ně vzneseným, je podporovati a i bez vyzvání podávati jim všeli zprávy, které pro jejich hospodaření mohou býti důležité.

IX. Ustanovení trestní.

§ 92.

(1) Dozorčí úřad může, vykonáváje státní dozor, členy představenstva, kteří nařízením tohoto úřadu na ně řízeným nevyhovují (§ 68, odst. 4.), pokutovati až do 3000 Kč.

(2) V případě nedobytnosti může politický úřad (administrativní policejní vrchnost) na podnět dozorčího úřadu změnit pokutu v přiměřený trest na svobodě v trvání až do 14 dnů.

§ 93.

(1) Podnikatelé, kteří zúmyslně svým zaměstnancům při výplatě mzdy srážejí větší částky než stanovy připouštějí nebo jednají proti zákazu § 89, nechť pokutuje dozorčí úřad — není-li tu skutková povaha činu, který se trestá dle obecného zákona trestního — až do 6000 Kč; v případě nedobytnosti může tuto pokutu politický úřad (administrativní policejní vrchnost) první stolice na

návrh dozorčího úřadu změnit v trest na svobodě v trvání až do 4 neděl.

§ 94.

(1) Nesdělí-li zaměstnavatel s revírní bratrskou pokladnou data pro vyměření příspěvků nebo dávek potřebná, trestá se v každém jednotlivém případě dozorčím úřadem pokutou do výše 200 Kč. V případě nedobytnosti může tuto pokutu politický úřad (administrativní policejní vrchnost) první stolice na návrh dozorčího úřadu změnit v přiměřený trest vězení.

§ 95.

(1) Členům, kteří bratrskou pokladnu poškodili předstíráním, může se uložit pokuta, aby zaplatili pro určitou lhůtu mimo příspěvky, které platí dle stanov, další příspěvky, a to ze svého až do výše příspěvků stanovami předepsaných.

(2) O této pokutě rozhodne představenstvo revírní bratrské pokladny. Z takového výměru lze se odvolat ve lhůtě stanovami určené k rozhodčímu soudu.

(3) Tuto pokutu zaplatí dotyčný člen stejným způsobem jako své příspěvky. Pokuta ta připadá onomu oddělení revírní bratrské pokladny, které bylo poškozeno způsobem v prvním odstavci naznačeným.

(4) Ustanovení tato nevylučují stíhání člena pro čin v prvním odstavci naznačený dle práva trestního.

X. Bratrské pokladny pro závody na dobývání živců.

§ 96.

(1) Tento zákon platí také pro závody, jejichž právo k dobývání nerostů upotřebitelných pro jejich živičný obsah bylo upraveno zákonem ze dne 22. března 1920, č. 197 Sb. z. a n.

XI. Účinnost zákona.

§ 97.

(1) Tento zákon platí v celém území republiky.

(2) Pokud se týče úrazového pojištění horníků na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, podrobuje se toto ode dne účinnosti tohoto zákona předpisům platným pro ostatní dělnictvo v jmenovaném území zaměstnané (zákonný článek XIX. z roku 1907, nařízení vlády republiky Československé ze dne 23. září 1919, č. 513 Sb. z. a n. atd.).

§ 98.

(1) Pokud se tyto normy odvolávají na předpisy, které dosud ještě neplatí na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, zařídí potřebné vláda.

§ 99.

(1) Působnost báňských hejtmanství podle tohoto zákona obstarává na Slovensku a v Podkarpatské Rusi vládní komisariát pro báňské a hutnické záležitosti v Bratislavě.

§ 100.

(1) Ustanovení §§ 84—87 nabývají účinnosti dnem vyhlášení tohoto zákona, ustanovení ostatní dnem, který určí nařízení pro jednotlivé okrsky báňských hejtmanství, jakož i pro Slovensko a Podkarpatskou Rus.

(2) Dnem, kdy celý zákon nabude účinnosti, pozbývají v těch kterých obvodech platnosti veškerá ustanovení tomuto zákonu odporující.

(3) Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr veřejných prací v dohodě se zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

Tučný v. r.